

Conjunctuurindicator

april 1990

Aufschwung?

Het voorzichtige herstel van de conjunctuur dat de DNB-conjunctuurindicator voor mei aanstaande aangaf, duurt in juni voort (figuur 1). De geïndiceerde opwaartse beweging in mei en juni is onder meer gebaseerd op de IFO-conjunctuurindicator voor de Duitse industrie. Deze indicator duidt op een Aufschwung in de Duitse conjunctuur, waarvan Nederland profiteert via de export die voor 30% naar Duitsland gaat. De tweede component die aan de hernieuwde stijging van de DNB-conjunctuurindicator heeft bijgedragen, is de door nieuwe NCM-polishouders verwachte te verzekeren omzet, waaruit een groter vertrouwen in de kredietwaardigheid van binnenlandse afnemers blijkt.

In groeitermen uitgedrukt betekent het lichte herstel van de opgaande conjunctuurbeweging in mei en juni nog niet veel. De conjuncturele component van de industriële productiegroei, die in maart en april tot nihil was teruggelopen, liep in mei en juni op tot slechts 0,1 procentpunt (tabel 1). De productie blijft nagenoeg in het trendmatige tempo van circa 2,6% groeien.

De vraag kan gesteld worden welke impuls verwacht mag worden van de Duitse monetaire en economische eenwording. Volgens de eerste tentatieve berekeningen van het Centraal Planbureau zou de Nederlandse goederenuitvoer (exclusief energie) door de Duitse eenwording in 1990 1% en in 1991 2,3% hoger uitkomen¹. Tegenover de gunstige gevolgen voor de export staat een negatieve impuls op de Nederlandse binnenlandse bestedingen, omdat is aangenomen dat, in navolging van de Duitse rente, de Nederlandse rente hoog zal blijven, hetgeen met name de woningbouw onder druk zal zetten. Per saldo is er sprake van een positief effect op de productie van bedrijven van 0,1 procentpunt in 1990, oplopend tot 0,5 procentpunt in 1991.

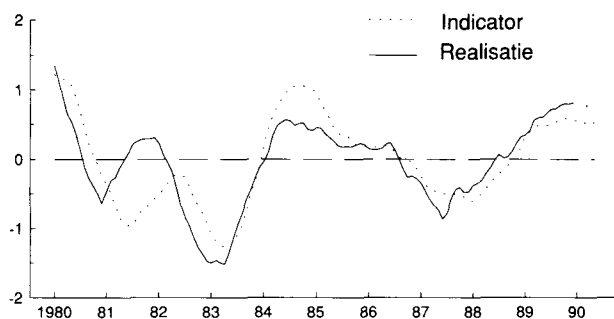
Is boven vermeld effect van de Duitse eenwording groot genoeg om een nieuwe conjunctuurgolf te veroorzaken? Om deze vraag te beantwoorden wordt het effect vergeleken met conjuncturele uitslagen in het verleden. Tabel 2 geeft, voor zowel de industriële productie als de binnenlandse productie als geheel, voor de jaren 1967-1989 aan met hoeveel procent de productie afweek van zijn trendmatige niveau, wanneer de conjunctuur zijn hoogste- respectievelijk dieptepunt bereikte. Daaruit blijkt dat de productie in de industrie over de periode 1967-1989 conjuncturele uitslagen van gemiddeld 2,4% naar boven en 2,7%

Tabel 1. Groei industriële productie volgens de indicator^a

	1990					
	jan	feb	mrt	apr	mei	juni
Trend	2,7	2,7	2,7	2,6	2,6	2,6
Conjunctuur	0,3	0,2	0,0	0,0	0,1	0,1
Groei	3,0	2,9	2,7	2,6	2,7	2,7

a. In procenten van de overeenkomstige maand van het vorige jaar, 12-maands voortschrijdende gemiddelden.

Figuur 1. DNB-conjunctuurindicator

naar beneden vertoonde. Het bruto binnenlands product, dat minder conjunctuurgevoelig is dan de industrie, vertoonde in dezelfde periode gemiddeld een conjuncturele uitslag van circa 1%. Op grond van een en ander wordt vooralsnog niet verwacht dat de Duitse eenwording op eigen kracht een nieuwe Nederlandse conjunctuurgolf zal voortbrengen.

Conclusie

De DNB-conjunctuurindicator duidt voor mei en juni op een bescheiden opwaartse conjuncturele beweging. Hieraan heeft de recente Aufschwung in de Duitse conjunctuur mede bijgedragen. Volgens de huidige inzichten zal de komende Duitse monetaire en economische eenwording slechts een beperkte invloed op de Nederlandse conjunctuur uitoefenen.

1. Centraal Planbureau, *Gevolgen van de Duitse economische eenwording*, Werkdocument nr 34, Den Haag, februari 1990.

Tabel 2. Conjuncturele afwijkingen in de productie in de verwerkende industrie en in het bbp, in procenten

Productie industrie Datering	Dal		Top		Bbp Datering	Dal		Top	
	Datering	omslagpunt	Datering	omslagpunt		Datering	omslagpunt	Datering	omslagpunt
aug '67		-2,8			67 II		-0,6		
aug '70				1,9	71 I				1,0
mei '72		-2,1			72 II		-0,7		
mrt '74				4,9	74 II				1,7
jun '75		-5,3			75 II		-1,9		
okt '76				2,3	76 II				0,8
feb '78		-1,5			78 IV		-0,7		
okt '79				2,8	79 IV				1,9
apr '83		-2,7			82 IV		-1,5		
jan '85				0,9	84 I				0,2
jun '87		-1,5			87 II		-0,7		
okt '89				1,5	89 II				0,8
Gemiddeld		-2,7		2,4			-1,0		1,1